

نام درس: ارزیابی وضع تغذیه

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری-۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: انتظار می رود دانشجو پس از اتمام این درس بتواند وضعیت تغذیه فرد را با استفاده از روشهای مختلف ارزیابی نموده و بر اساس آن مشکلات تغذیه ای را تشخیص دهد.

هدف کلی درس:

- با تاریخچه و اهمیت بررسی وضع فرد و اصطلاحات مربوطه آشنا شوند.
- مراحل بررسی وضع تغذیه را بدانند.
- روشهای مختلف بررسی وضعیت تغذیه به شرح زیر را بیان کند:
 - تاریخچه تغذیه ای و بررسی اقتصادی-اجتماعی (عادات غذایی، آگاهی های تغذیه ای، امنیت غذایی، آمارهای بهداشتی)
 - انواع بررسی های مصرف غذایی (۲۴ ساعت یادآمد غذایی، بسامد خوراک، یادداشت غذایی، مشاهده مستقیم، و ثبت غذایی با روش توزین)
 - بررسی آنترپومتر (وزن، قد، محیط ها، برای چین پوستی)
 - بررسی های آزمایشگاهی و بیوشیمیایی (مشمول بر پروتئینها، الگوی لیپیدی، ویتامینها و مواد معدنی، هماتولوژی)
 - بررسی بالینی (تشخیص علائم کمبود و یا اضافه دریافت مواد مغذی)
 - مزایا و معایب هر یک از روش های فوق را شرح دهد.
 - استانداردها و خطوط مرزی مورد استفاده در هر یک از روشهای بررسی را توضیح دهد.

اهداف مهارتی:

- در هر یک از روشهای بررسی شاخص های مورد استفاده در تشخیص سوء تغذیه های رایج را بکار برد.
- داده های حاصل از اندازه گیری شاخص های مورد نظر را تفسیر کند.
- بر اساس تفاسیر داده های اندازه گیری شده وضعیت تغذیه ای فرد را تشخیص دهد.

شرح درس:

روشهای ارزیابی وضعیت تغذیه بخش مهمی از فعالیتهای تشخیصی کارشناس تغذیه محسوب می شود که توسط آنها کمبود و یا اضافه بار مواد مغذی و خطر بیماریهای مرتبط با تغذیه مورد سنجش قرار می گیرد تا براساس آن مداخله ای مناسب طراحی و اعمال گردد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

معرفی هر یک از روشهای ارزیابی زیر استانداردها و خطوط مرزی مورد استفاده، مزایا و معایب هر یک از روشها: تاریخچه تغذیه ای، شامل وضعیت اجتماعی-اقتصادی، الگوی رفتاری، سابقه تغییرات وزن و سابقه مصرف دارو و بیماریها ارزیابی مصرف غذایی، شامل یادآمد ۲۴ ساعته، بسامد خوراک، یادداشت غذایی، مشاهده مستقیم و روش توزین روشهای تن سنجی، شامل اندازه گیری و تفسیر قد، وزن، محیط اندامها، نمایه توده بدن، ضخامت چین پوستی ارزیابی بیوشیمیایی و آزمایشگاهی، شامل لیپیدها، کربوهیدراتها، پروتئینها، هماتولوژی، ویتامین ها و املاح معاینه بالینی شامل تشخیص علائم ناشی از کمبود و یا اضافه بار مواد مغذی در بدن

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت عملی)

در این بخش دانشجویان عملاً با تکنیک های اندازه گیری آزمایشگاهی، ابزارهای تن سنجی، ارزیابی مصرف غذا و مواد مغذی آشنا شده و آنها را به صورت مطالعه موارد (Case Study) به کار بسته و تفسیر می نمایند.

منابع اصلی درس:

1. Jelliffe and Jelliffe. Assessment of Nutritional Status. Oxford University Press. Last Edition
2. Barkauskas VH, Baumann L, Darling-Fisher C. Health & Physical Assessment. Mosby Last Edition
3. Alan H. Pressman, Alan H. Adams Clinical Assessment of Nutritional Status. Williams & Wilkins. Last Edition
4. Sauberlich HE, Dowdy RP, Skala JH. Laboratory tests for the assessment of nutritional status. CRC Press. Last Edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

آزمون کتبی برای حوزه شناختی-دانشی

تهیه گزارش از ارزیابی ۱۰ نفر از همکلاسان با استفاده از منتخبی از روشهای تدریس شده (برای حیطه از نگرشی عملکردی-دانشی)

